

Interview met Aklilu Negussi Mekuria, Directeur van 'WeForest Ethiopia'

Eric Van Beek

• **Aklilu, vooreerst zou ik iets willen vragen over de Ethiopische context waarin je werkzaam bent. In het Westen leven we nog steeds met het beeld van hongerlijdende kinderen met bolle buiken tijdens de grote hongersnood van 1985. Aan de andere kant sijpelt hier in de pers door dat er toch wel grote veranderingen plaatsvinden in Ethiopië. Abiy Ahmed, de premier van Ethiopië won in 2019 de Nobelprijs voor de vrede en nog heel onlangs kwam Ethiopië hier in het nieuws omdat het 200 miljoen bomen geplant had op 1 dag! Het lijkt erop dat Ethiopië het voortouw neemt, niet enkel in Afrika, maar in heel de wereld. Hoe ervaar jij deze veranderingen in je dagelijks leven en werk?**

Aklilu: *Ethiopië is inderdaad heel erg aan het veranderen. Vroeger ging het steeds over aanslepende oorlogen, de verloedering van natuurlijke bronnen en de sociale structuur waardoor Ethiopië afgleed in armoede. De Ethiopiërs hebben vele hongersnoden en andere problemen zien passeren. Nochtans is Ethiopië de wieg van de mensheid (de eerste mensen liepen rond in Ethiopië) en herbergt het een unieke samenleving met een rijke geschiedenis. De laatste drie decennia gaat het land er erg op vooruit; we werken hard om het land in alle sectoren te ontwikkelen, waaronder het beheer en de bescherming van onze natuurlijke hulpbronnen. De Nobelprijs voor de vrede die onze eerste minister heeft gewonnen, komt ons land dan ook ten goede. Voordien waren we een oorlogsgebied waar zelfs het dagelijks leven moeizaam verliep, bijvoorbeeld om kinderen naar school te laten gaan. Nu zijn we een voorbeeld van vrede voor onze buurlanden.*

Om natuurrampen te voorkomen en onze natuurlijke hulpbronnen te herstellen zijn we bezig met het aanplanten van bomen, het beschermen van bestaande bossen en het herstellen van door erosie gedegradeerde hellingen. Hierin tonen we onze solidariteit met de rest van de wereld in het tegengaan van de klimaatsverandering door het planten van meer dan 200 miljoen bomen, en dat op 1 dag! Het is mede dankzij onze

■ Gully Erosion in Desa 'a Forest

■ Aklilu bij een drakenboom in Desa 'a Forest

eerste minister Dr. Abiy Ahmed dat al die mensen gemobiliseerd werden voor dit initiatief. Veranderingen gaan snel en we hopen dat onze inzet leidt naar een betere toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen.

• **Wat voor ons, als natuurvereniging hier, heel erg impressionant was, was het nieuws dat Ethiopië 200 miljoen bomen geplant heeft op 1 dag? Hoe zijn jullie erin geslaagd om dit klaar te spelen? En hoe heb je hieraan meegewerkt vanuit WeForest?**

Aklilu: *Daar kwam heel wat planning bij kijken. Via radio en tv werd er een sterke mediacampagne gevoerd. Overal in de gemeenschappen werd er aangeleerd hoe het planten van bomen bijdraagt aan de economie van ons land en hoe het helpt natuurrampen te voorkomen. Elke kleine gemeenschap, elke sector, elke ambtenaar, elke NGO, kortom iedereen was betrokken in de campagne. Ons doel was 200 miljoen bomen te planten in één dag, maar we deden zelfs nog veel beter: we hebben meer dan 350 miljoen bomen geplant op minder dan 12 uur. WeForest zelf deed ook mee met de actie in Tigray en Desa'a forest en heeft in totaal meer dan 9240 inheemse bomen (Olea europaea and Juniperus procera) geplant op een halve dag.*

• **Ik veronderstel dat deze plantcampagne niet jouw hoofdbezigheid is als directeur van WeForest Ethiopia? Kan je ons een idee geven van je dagelijkse, professionele bezigheden?**

Aklilu: *WeForest heeft verscheidene projecten in Ethiopië, voornamelijk in de streken Tigray en Amhara, met ambitieuze plannen om uit te breiden naar andere regio's. Alle projecten zijn ontworpen en uitgewerkt met 3 basisprincipes in het achterhoofd:*

- Ecologisch herstel van gedegradieerd natuurlijk bos en land
- Verbetering van de levensstandaard van lokale gemeenschappen die afhankelijk zijn van het land en zijn bronnen
- Capaciteitsopbouw en opschaling van de meest effectieve landschapsherstelmaatregelen en -technologieën

We focussen op het aanplanten van inheemse boomsoorten. Sinds de start van ons project in 2018 is er al 3835 ha beplant met ongeveer 2,2 miljoen bomen in Noord-Ethiopië (Tigray and Amhara). We zijn ervan overtuigd dat bomen de ultieme wapens vormen tegen de klimaatsverandering. Het planten van bomen verhoogt ook de productiviteit van het land en maakt de systemen vitaler door: het zuiveren van lucht, het opslaan van koolstof, het voorzien van voedsel voor mens en

dier, de productie van energie, vezels en zelfs medicijnen en door het sociale en culturele diensten die een bos ons brengt. Doordat de lokale gemeenschappen meewerken aan de herstelprogramma's, komen er meer bomen en beter bos. Dit biedt dan weer meer opties voor de landbouwgemeenschappen.

We kunnen niet aan bosherstel doen zonder ook de levensomstandigheden van arme landbouwgemeenschappen te verbeteren, aangezien zij afhankelijk zijn van de natuurlijke hulpbronnen. Daarom is WeForest ervan overtuigd dat beide hand in hand moeten gaan: verbetering van de levensomstandigheden en herstel van de natuurlijke systemen. Dus naast bosuitbreiding en bosherstel gaat er veel aandacht naar onze ondersteuningsprogramma's. Hierin promoten we de productie van honing, gevogelte, kleine knaagdieren en introduceren we irrigatie en agroforestry (betere fruitbomen en voeding voor het vee). We werken ook aan coöperatieven die de gemeenschap begeleiden naar competente en ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering. Die projecten promoten verantwoord ondernemerschap en het gebruik van niet-houtige (bos)producten. We betrekken ook scholen in ons project door het aanleren 'hoe bomen te planten' aan kinderen.

- **Natuurpunt is een grote natuurbehoudsorganisatie in Vlaanderen. Natuurpunt bestaat voornamelijk uit lokale vrijwilligers die verantwoordelijkheid nemen voor natuureservaten in de dorpen of de buurten waar ze zelf wonen. Deze vrijwilligers worden op allerlei vlakken ondersteund door een netwerk van professionele medewerkers. Hoe betrekken jullie die lokale gemeenschappen?**

Aklilu: We werken hand in hand met lokale gemeenschappen. We zetten heel erg in op het betrekken en responsabiliseren van deze gemeenschappen. Wij voorzien hen van technische en financiële ondersteuning als dat nodig is, maar de leiding van de veldcampagnes laten we aan hen over. Dit geeft hun een gevoel van eigendom en creëert de mind-set dat niet enkel de gemeenschap oorzaak is van de degradatie van het natuurlijke systeem maar ook de motor kan zijn van het herstel ervan. Het is niet onze ambitie om grote WeForest teams in het veld te hebben maar we ondersteunen vooral lokale teams, we leren hun om verantwoordelijkheid te nemen over hun natuurlijk kapitaal en het duurzaam beheer ervan.

Alvorens we een project opstarten, worden eerst de problemen, oorzaken en mogelijke oplossingen geëvalueerd. We zorgen dat alle belanghebbenden (lokale gemeenschappen, universiteiten, landbouwsectoren, bossectoren en andere organisaties) betrokken zijn van het prille begin tot het eind. Zo worden alle oplossingen en activiteiten gezamenlijk gedragen en wordt de verantwoordelijkheid gedeeld. Het opvolgen van projecten op lange termijn is erg belangrijk: we planten niet enkel bomen maar we zorgen ook voor een verder duurzaam beheer van die nieuwe bossen. We mobiliseren de volledige gemeenschap om te helpen bij de activiteiten na de aanplant zoals het bewateren. Ons team staat constant in contact met de lokale gemeenschap zodat wederzijds vertrouwen wordt opgebouwd.

- **In 2021 viert Natuurpunt Oost-Brabant haar 50ste verjaardag. Als centrale thema tijdens dit feestjaar zullen we ook een campagne starten rond bebossing, stadsbomen, bosherstel,... niet enkel om grotere en betere natuurgebieden te creëren, maar ook voor de voordelen die dit biedt.**

■ **Aklilu bij een boomplantactie in het Hagelands Bos op 30 november 2019**

Aklilu: Dat is erg belangrijk: bomen dragen bij aan zogenoemde ecosysteemdiensten die nodig zijn voor de mens om te leven. Dit zouden we ook als een inkomen moeten zien, een inkomen van de natuur dat erg belangrijk is voor de gemeenschap, vooral die met een laag inkomen. Ik denk bijvoorbeeld aan koolstofopslag en de financiële waarde hiervan, het planten van fruitbomen en het produceren van duurzaam hout als belangrijke ecosysteemdiensten.

- **Aklilu, je was aanwezig op de plantactie in het Hagelands bos op 30 november laatstleden, samen met de Natuurpuntvrijwilligers, de lokale scouts en de Aarschotse politici. Hoe heb je deze dag ervaren? Is er een groot verschil met hoe jullie plantacties aanpakken?**

Aklilu: Ik was erg blij dat ik kon meedoen aan deze plantactie, zeker omdat het ook met kinderen was. Kinderen zijn het kapitaal van de toekomst: van kleuterscholen tot middelbare scholen, elk kind moet de kans krijgen om mee te doen aan zulke plantacties. Dat is hoe we een nieuwe generatie het belang van natuur en natuurbescherming aanleren. In Ethiopië organiseren we plantacties op dezelfde manier: we betrekken schoolkinderen, gemeenschappen, politici, ambtenaren.

- **Heb je nog andere suggesties voor Natuurpunt en zijn vrijwilligers?**

Aklilu: Ik apprecieer het initiatief en het goede werk van de vrijwilligers heel erg. Natuur geeft ons zo veel goeds: eten, drinken, onderdak, kleren, lucht,... Dat is waarom we de natuur soms ook wat moeten teruggeven en moeten dienen. Dat geeft ons trouwens ongelooflijk veel voldoening en rust.

- **Dankjewel voor dit interview en veel succes met WeForest en de acties waar je mee bezig bent.**

Thank you

Voor meer info: www.weforest.org